

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2023/160,**annettu 23 päivänä tammikuuta 2023,****Somaliaan kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2010/231/YUTP muuttamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 29 artiklan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto hyväksyi 26 päivänä huhtikuuta 2010 päätöksen 2010/231/YUTP (¹).
- (2) Yhdistyneiden kansakuntien (YK) turvallisuusneuvosto hyväksyi 17 päivänä marraskuuta 2022 päätöslauselman 2662 (2022). Kyseisessä päätöslauselmassa vahvistetaan Somaliasta koskeva aseidenvientikielto ja muutetaan niiden poikkeusten ja vapautusten soveltamista, jotka koskevat aseiden ja niihin liittyvien tarvikkeiden toimittamista Somalian kansallisen ja paikallisen tason turvallisuus- ja poliisi-instituutioille. Kyseisessä päätöslauselmassa vahvistetaan Somaliasta peräisin olevan puuhiilen tuontikielto sekä rajoitukset, jotka koskevat omatekoisten räjähteiden komponenttien myyntiä, toimittamista ja siirtämistä Somaliaan.
- (3) Päätös 2010/231/YUTP olisi näin ollen muutettava tämän mukaisesti.
- (4) Unionin lisätoimet ovat tarpeen tämän päätöksen tiettyjen toimenpiteiden panemiseksi täytäntöön,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan päätös 2010/231/YUTP seuraavasti:

1. Muutetaan 1 artikla seuraavasti:

a) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Edellä olevia 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta

- a) aseiden ja kaikenlaisten niihin liittyvien tarvikkeiden toimittamiseen, myyntiin tai siirtämiseen eikä sotilastoimintaan liittyvän teknisen neuvonnan, taloudellisen ja muun avun ja koulutuksen suoraan tai välilliseen antamiseen yksinomaan YK:n henkilökunnan tukemiseksi tai sen käytettäväksi, mukaan lukien yhdenmukainen Somalian avustusooperaatio (UNSOM);
- b) aseiden ja kaikenlaisten niihin liittyvien tarvikkeiden toimittamiseen, myyntiin tai siirtämiseen eikä sotilastoimintaan liittyvän teknisen neuvonnan, taloudellisen ja muun avun ja koulutuksen suoraan tai välilliseen antamiseen yksinomaan Somaliassa toteutettavan Afrikan unionin siirtymäoperaation (ATMIS) ja sen sellaisten strategisten kumppaneiden tukemiseksi tai niiden käytettäväksi, jotka toimivat yksinomaan viimeisimmän Afrikan unionin (AU) strategisen toimintaperiaatteen mukaisesti ja yhteistyössä ja yhteensovitettusti ATMIS:n kanssa;

(¹) Neuvoston päätös 2010/231/YUTP, annettu 26 päivänä huhtikuuta 2010, Somaliaan kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja yhteisen kannan 2009/138/YUTP kumoamisesta (EUVL L 105, 27.4.2010, s. 17).

- c) aseiden ja kaikenlaisten niihin liittyvien tarvikkeiden toimittamiseen, myyntiin tai siirtämiseen eikä sotilastoimintaan liittyvän teknisen neuvonnan, taloudellisen ja muun avun ja koulutuksen suoraan tai välilliseen antamiseen yksinomaan seuraavien tukemiseksi tai käytettäväksi: Euroopan unionin koulutus- ja tukitoimet, Turkki, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta ja Amerikan yhdysvallat sekä kaikki muut sellaiset valtion joukot, jotka joko toimivat Somalian siirtymäsunnitelman puitteissa tai joilla on Somalian liittohallituksen kanssa tehty joukkojen asemaa koskeva sopimus tai yhteisymmärryspöytäkirja YK:n päätöslauselman 2662 (2022) tarkoituksiin, edellyttäen että ne ilmoittavat pakotekomitealle tällaisten sopimusten tekemisestä;
- d) aseiden ja kaikenlaisten niihin liittyvien tarvikkeiden toimittamiseen, myyntiin tai siirtämiseen eikä sotilastoimintaan liittyvän teknisen neuvonnan, taloudellisen ja muun avun sekä koulutuksen antamiseen yksinomaan Somalian kansallisen ja paikallisen tason turvallisuus- ja poliisi-instituutioiden kehittämiseksi, jotta voidaan varmistaa Somalian väestön turvallisuus. Liitteissä II ja III lueteltujen tuotteiden toimituksiin ja sotilastoimintaan liittyvän teknisen neuvonnan, taloudellisen ja muun avun ja koulutuksen antamiseen sovelletaan asiaankuuluvia hyväksyntä- tai ilmoitusvaatimuksia seuraavasti:
- i) liitteessä II lueteltujen aseiden ja kaikenlaisten niihin liittyvien tarvikkeiden toimittaminen, myynti tai siirtäminen yksinomaan Somalian turvallisuus- ja poliisi-instituutioiden kehittämiseksi Somalian kansan turvallisuuden varmistamista varten edellyttää pakotekomitean etukäteen antamaa hyväksyntää tämän artiklan 4 kohdan mukaisesti, ja jos pakotekomitea ei tee kielteistä päätöstä, hyväksyntä voidaan antaa viiden työpäivän kuluessa siitä, kun pakotekomitea on saanut tällaisen ilmoituksen Somaliasta, jäsenvaltioilta tai apua toimittavilta kansainvälisiltä, alueellisilta tai alialueellisilta järjestöiltä;
- ii) liitteessä III lueteltujen aseiden ja kaikenlaisten niihin liittyvien tarvikkeiden toimittaminen, myynti tai siirtäminen yksinomaan Somalian turvallisuus- ja poliisi-instituutioiden kehittämiseksi Somalian kansan turvallisuuden varmistamista varten edellyttää pakotekomitealle tämän artiklan 4 kohdan mukaisesti tiedoksi annettavaa ennakoilmoitusta, jonka Somalia, jäsenvaltiot tai apua toimittavat kansainväliset, alueelliset tai alialueelliset järjestöt toimittavat viisi työpäivää etukäteen;
- e) sellaisen suojavaatetuksen, mukaan lukien luodinkestävät liivit ja sotilaskypärät, toimittamiseen, myyntiin tai siirtämiseen, jota YK:n henkilökunta, tiedotusvälineiden edustajat sekä humanitaarisissa ja kehitysyhteistyötehtävissä toimivat työntekijät ja avustava henkilökunta vievät tilapäisesti Somaliaan yksinomaan henkilökohtaiseen käyttöönsä;
- f) yksinomaan humanitaariseen tai suojelukäyttöön tarkoitettujen ei-tappavien puolustustarvikkeiden toimittamiseen, myyntiin tai siirtämiseen jäsenvaltioiden tai kansainvälisten, alueellisten tai alialueellisten järjestöjen toimesta.”;
- b) korvataan 4 kohta seuraavasti:
- ”4. Somalian viranomaisilla on ensisijainen vastuu siitä, että pakotekomitealle ilmoitetaan tämän artiklan 3 kohdan d alakohdan mukaisesti liitteessä II ja liitteessä III esitettyjen aseiden ja kaikenlaisten niihin liittyvien tarvikkeiden toimittamisesta Somalian turvallisuus- ja poliisi-instituutioille. Ilmoitusten on sisällettävä tiedot aseiden ja kaikenlaisten niihin liittyvien tarvikkeiden valmistajasta ja toimittajasta, kuvaus kyseisistä aseista ja ampumatarvikkeista, niiden tyyppi, sarjanumerot, kaliiperi ja määrä mukaan lukien, ehdotettu toimituspäivä ja -paikka sekä kaikki asiaankuuluvat tiedot siitä yksiköstä, jolle toimitus on tarkoitettu, tai suunnitellusta varastointipaikasta.”;
- c) korvataan 4 a kohta seuraavasti:
- ”4 a. Somalian tai toimittavan jäsenvaltion taikka apua toimittavan kansainvälisen, alueellisen tai alialueellisen järjestön on viimeistään 30 päivän kuluttua aseiden ja kaikenlaisten niihin liittyvien tarvikkeiden toimittamisesta toimitettava pakotekomitealle toimituksenjälkeinen ilmoitus, jolla vahvistetaan kirjallisesti toimituksen päätökseen saattaminen, toimitettujen aseiden ja kaikenlaisten niihin liittyvien tarvikkeiden sarjanumerot, lähetystiedot, konossementti ja rahti- tai pakkausluettelot mukaan lukien, sekä tarkka varastointipaikka.”;
- d) kumotaan 4 b kohta;

e) korvataan 5 kohta seuraavasti:

"5. On kiellettyä toimittaa, jälleenmyydä, siirtää tai asettaa käyttöön aseita tai puolustustarvikkeita, jotka myydään tai toimitetaan 1 artiklan 3 kohdan d alakohdan mukaisesti yksinomaan Somalian turvallisuus- ja poliisi-instituutioiden kehittämiseksi henkilölle tai yhteisölle, joka ei ole Somalian turvallisuus- tai poliisi-instituutioiden, joille ne alun perin myytiin tai toimitettiin, taikka myyvän tai toimittavan jäsenvaltion tai kansainvälisen, alueellisen tai alialueellisen järjestön palveluksessa."

2. Korvataan 2 artikla seuraavasti:

"2 artikla

1. Jäljempänä 3 artiklassa, 5 artiklan 1 kohdassa sekä 6 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyt rajoittavat toimenpiteet kohdistetaan pakotekomitean nimeämiin henkilöihin ja yhteisöihin, jotka

a) osallistuvat Somalian rauhaa, turvallisuutta tai vakautta uhkaaviin toimiin tai tukevat niitä, kun tällaiset toimet sisältävät muun muassa

i) seksuaalista ja sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa sisältävien toimien suunnittelua, johtamista tai toteuttamista;

ii) toimia, jotka vaarantavat Somalian rauhan- ja sovinnontekoprosessin;

iii) toimia, jotka uhkaavat Somalian liittohallitusta tai ATMIS-operaatiota voimakeinoin;

b) ovat rikkoneet 1 artiklassa tarkoitettua aseidenvientikieltoa tai aseiden jälleenmyynti- ja siirtorajoituksia tai asiaan liittyvän avun antamista koskevaa kieltoa;

c) estävät humanitaarisen avun toimittamista Somaliassa tai humanitaarisen avun saantia tai jakelua Somaliassa;

d) ovat poliittisia tai sotilaallisia johtajia, jotka sovellettavan kansainvälisen oikeuden vastaisesti värväävät tai käyttävät lapsia aseellisissa selkkauksissa Somaliassa;

e) ovat vastuussa sovellettavan kansainvälisen oikeuden sellaisista rikkomuksista Somaliassa, jotka kohdistuvat siviilihenkilöihin, myös lapsiin ja naisiin, aseellisissa selkkauksissa, mukaan lukien tappaminen ja vammauttaminen, seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva väkivalta, hyökkäykset kouluihin ja sairaaloihin sekä kaappaukset ja pakkosiirrot;

f) ovat lähellä Al-Shabaabia, kun sellaisiksi teoiksi tai toiminnaksi, jotka osoittavat, että yksittäinen henkilö tai yhteisö on lähellä Al-Shabaabia, katsotaan muun muassa seuraavat:

i) osallistuminen Al-Shabaabin tekojen tai toiminnan rahoittamiseen, suunnitteluun, avustamiseen, valmisteluihin tai toteuttamiseen yhdessä sen kanssa tai sen nimissä tai puolesta taikka sen tueksi;

ii) aseiden ja niihin liittyvien tarvikkeiden toimittaminen, myynti tai siirtäminen Al-Shabaabille; ja

iii) värväminen Al-Shabaabiin tai sen soluun, liittolaiseen tai siitä irtautuneeseen tai muodostuneeseen ryhmään tai muutoin niiden tekojen tai toiminnan tukeminen.

2. Asiaankuuluvat henkilöt ja yhteisöt on lueteltu liitteessä I."

3. Korvataan 4 a artikla seuraavasti:

"4 a artikla

Jäsenvaltiot voivat YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2182 (2014) 11–21 kohdan mukaisesti joko kansallisesti tai vapaaehtoisten monikansallisten laivastokumppanuuksien kuten yhdistettyjen merivoimien (Combined Maritime Forces) puitteissa tarkastaa yhteistyössä Somalian liittohallituksen kanssa Somalian aluevesillä ja avomerellä Somalian rannikon edustalla alueella, joka ulottuu Arabianmerelle ja Persianlahdelle nämä mukaan lukien, Somaliassa tulevat tai Somaliasta lähtevät alukset, joiden osalta niillä on perusteltua syytä olettaa, että alukset

a) kuljettavat Somaliasta puuhiiltä puuhiilikiellon vastaisesti;

b) kuljettavat Somaliassa suoraan tai välillisesti aseita tai sotilastarvikkeita Somaliassa koskevan aseidenvientikiellon vastaisesti;

- c) kuljettavat aseita tai sotilastarvikkeita pakotekomitean nimeämille henkilöille tai yhteisöille;
 - d) kuljettavat YK:n päätöslauselman 2662 (2022) liitteessä C olevassa I osassa yksilöityjä omatekoisten räjähteiden komponentteja vastoin omatekoisten räjähteiden komponentteja koskevaa kieltoa.”
4. Korvataan liite II tämän päätöksen liitteellä I.
 5. Korvataan liite III tämän päätöksen liitteellä II.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 23 päivänä tammikuuta 2023.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
J. BORRELL FONTELLES

LIITE I

"LIITE II

LUETTELO 1 ARTIKLAN 3 KOHDAN d ALAKOHDAN i ALAKOHDASSA TARKOITETUISTA TUOTTEISTA

1. Ilmatorjuntaohjukset, mukaan lukien lähi-ilmatorjuntajärjestelmät (MANPADS).
2. Aseet, joiden kaliiperi on enemmän kuin 14,7 mm, niitä varten erityisesti suunnitellut komponentit ja niihin liittyvät ampumatarvikkeet. (Tähän eivät sisälly olalta ammuttavat panssaritorjuntaan käytetyt raketinheittimet kuten singot ja kevyet kertasingot, kiväärikranaatit tai kranaattikonekiväärit.).
3. Kranaatinheittimet, joiden kaliiperi on enemmän kuin 82 mm, ja niihin liittyvät ampumatarvikkeet.
4. Panssaritorjuntaan käytetyt ohjatut aseet, mukaan lukien panssaritorjuntaan käytetyt ohjatut ohjukset (ATGM:t), sekä kyseisiä tuotteita varten erityisesti suunnitellut ampumatarvikkeet ja komponentit.
5. Panokset ja laitteet, jotka on erityisesti suunniteltu tai muunnettu sotilaskäyttöön; miinat ja vastaavat tarvikkeet.
6. Aseiden tähtäimet, joissa on sukupolvea 2 parempi pimeänäkötoiminto.
7. Kiinteäsiipiset, kääntyväsiipiset taikka kallistuvalla roottorilla tai kallistuvilla siivillä varustetut ilma-alukset, jotka on erityisesti suunniteltu tai muunnettu sotilaskäyttöön.
8. "Alukset" ja amfibioajoneuvot, jotka on erityisesti suunniteltu tai muunnettu sotilaskäyttöön. ("Aluksiin" kuuluvat kaikki laivat, ilmatyynyalukset, pienen vedenvastaisen pinta-alan omaavat alukset tai kantosiipialukset ja alusten rungot tai rungon osat).
9. Miehittämättömät taisteluilma-alukset (YK:n tavanomaisten aseiden rekisterin luokka IV)."

LIITE II

”LIITE III

LUETTELO 1 ARTIKLAN 3 KOHDAN d ALAKOHDAN ii ALAKOHDASSA TARKOITETUISTA TUOTTEISTA

1. Kaiken tyyppiset aseet, joiden kaliiperi on enintään 14,7 mm ja niihin liittyvät ampumatarvikkeet.
 2. RPG-7-kranaattikonekiväärit ja singot ja niihin liittyvät ampumatarvikkeet.
 3. Aseiden tähtäimet, joissa on korkeintaan sukupolven 2 tasoinen pimeänäkötoiminto.
 4. Roottori-ilma-alukset tai helikopterit, jotka on erityisesti suunniteltu tai muunnettu sotilaskäyttöön.
 5. Kovat vartalosuojalevyt, joiden luodinkestävyys vastaa vähintään tasoa III (NIJ-standardi 0101, 06 heinäkuu 2008) tai sen kansallisia vastineita.
 6. Maakulkuneuvot, jotka on erityisesti suunniteltu tai muunnettu sotilaskäyttöön.
 7. Viestintälaitteet, jotka on erityisesti suunniteltu tai muunnettu sotilaskäyttöön.”
-